

A Ram in gow Thuk Kuoth ti gow:

❖ Läǟt Ruac Kuoth mi ci Thöl.

- Cetke lāat ruac Kuoth tin kəŋ, /ken Mak rəde kək ke ciötde jen kə rəa. E dhöl ke guaath ee läät titi rədien ke je, min dəŋ jak je kə je k e njic eme ke kuj thieekäde eləŋ ke jääk ni Pi-tər (1 Pi-tər. 5:13).
- Man Jəŋ Mak e jen la guan guaath in laa ciöc e röm thin kə Je-ru-tha-lem, min laa ken rədien e dol ke pal ke kuj yieenä Pi-tər (Lät 12:12).
- Ke guaath mi ciək eləŋ ke kərə, cu Bar-na-bäth kene Thool (Tee ci wä kə Je-ru-tha-lem ke yöö bi ken muc wä noon) cu ken Jəŋ Mak naŋ kə En-ti-ək (Lät 12:25).
- Kä En-ti-ək, guaath ee ci Yiëë in Gəaa in Rəlro Bar-na-bäth kene Thool cəl ke kuj lat Ruach Kuoth rey Juri, cu ken Jəŋ Mak naŋ ke rədien keel e laa läät ke ke keel (Lät 13:2-5).
- Dunde yöö ciaŋ raam mi läät Ruach Kuoth caa je nyoth en yöö ce bëëc ke Mak rey njeetäde, mee cue car ni yöö be loc kə Je-ru-tha-lem (Lät 13:13).

❖ Tëë luot ke kuj lat Kuoth.

- Ke guaath ee ci Puol jal latdä Ruac Kuoth in rəwde car, cue je lök en yöö derə Mak nhök i baa jen ram in bi ken jal keel (Lät 15:36-38). Gör Puol ni luääk mi bum, mi bi luäk ni je e /ce bi a yac kə je. Mak /ce titi thiäŋ.
- Dunde yöö, nəc Bar-na-bäth e en yöö gatnyiman/gatdäman ni Mak, tee ke luan mi roŋ ke yöö derə aläǟt ruac Kuoth mi gəaa. Ke yöö nə cue Mak naŋ kə Ki-ti-yim ke rəde keel, guaath in wä Puol kene Thay-läth kə E-cia (Lät 15:39-41).
- Kuic kən min ci tuock ke kərə, dunde yöö, nəc kəne en yöö Bar-na-bäth lätdə ni cuöŋ. Ke guaath dan diök tin ce je kək thin rey wargakäde, ce jöc en yöö ci Puol e nəc en yöö te Mak “ke luot ke lat Ruac Kuoth,” e la läät keel mi te ke luot (Ko-lə-thi. 4:10; Pay-le-mon. 24; 2 Ti-mo-thi. 4:11).
- E teth laac ke kuj baŋni tin rəwde, ke yöö en wale ce kən moc ke baŋ ke jakde ke kən kə yöö dee kən teth loac jek kə thuk Kuoth tin gow tin caa gər e Mak.

B Tuk Thukni Kuoth Ti Gow:

❖ Rialikä. Mak 1:1-8.

- Mak tooke je ke lätdə ke kən Kuoth ke rialikäde ke duöpp gatde (Mak. 1:1-2; Məl-a-ki. 3:1). E jal mi tuock ni kə guaath luok Rool Nhial, kə be Yecu Kritho naŋ jə jiath, ke yöö baa je nyök ke luor e nyök Rool Nhial (Mak 16:19).
- Ke riali duöpp eme ikä, ci Kuoth Jəŋ in lääk meek, min la “jəw raam mi ciot dər doaar” (Mak. 1:3; I-ca-yaa. 40:3).
- E not ken Yecu Jalə ni took ke thöpnide ke tekde ke kujdan, ci Jəŋ löc naath rialikä ke nyuthde ke naath riet dueeri kene ciöolidə ke naath kə yöö dee ke buöny. (Mak 1:4-6).
- Ce ke rialikä ke yöö dee ken gat Kuoth lor: min bumni jen e loŋ e leny Jəŋ puönyde; kə roŋni jen e loŋ; kə jen be naath buöny ke boony in tä ke luot. (Mak 1:7-8).

❖ Boony. Mak 1:9-13.

- Cu Yecu jalə took ke duöpp mi gäy naath: ci Kuoth in Guan e nyuoth kən e la Gatde, kə cu Yiëë in Gəaa in Rəlro rəde nyoth nhiamde ke puöny (Mak 1:10-11). E tooke ni tukäde, caa Yecu lat e la ram mi Kuoth, min la Gat Kuoth. Dunde yöö caa je lat bə e la raan:
  - (1) Caa je buöny e Jəŋ, e cie ke duöpp mi dəŋ (Mak 1:9)
  - (2) Böth ke je e Yiëë in gəaa in rəl rə (Mak 1:12)
  - (3) Cue te kə rəa kene Kuoth (Mak 1:13a)
  - (4) Cua je yən e guan jiākni (Mak 1:13b)
  - (5) Cue te ke rik puany (Mak 1:13c)
  - (6) Cua je lätdikä e jaak (Mak 1:13d)

❖ Thok in latke. Mak 1:14-15.

- Ruac Yecu in nhiam tä rəyde ke diök titi (Mak 1:15):
  - (1) “Ci guaath cop”: Mi nyooth ni ruac göökä juökni ti 70 (Da-ni-yel . 9:24).
  - (2) “Ci ciaŋ ruicä Kuoth thiak”: E yac mi nyooth ni yöö ci guk matdä ruac ke kuj kənä teekä rəde took ke wä guäthde.
  - (3) “Rietde rə dueerikun, kə nathə thuk Kuoth ti gow”: E ciöt ke ke mat rey gukä ruach, ke nhökdan ke pälikä ke nath ke Yecu.
- Thok en baa lat ke jen guaath eme tä rey njaani dan diök: ci guaath pən thin; Yecu jaa beeni; kə dee kən rədan rit dueerikən kə dee kən tä ke nath ke yöö dee kən wä keel ke Je.